

Kommunsektorns ekonomiska förutsättningar

Kommuninvest

Emelie Värja

Chefsekonom SKR

Sverige har en välfärd i världsklass

- **Sjukvården** tillhör topp 5 i världen när det gäller kvalitet och allt fler har fått en första medicinsk bedömning av primärvården inom tre dagar.
- **Skolan** - hög och ökande andel av ungdomar som läser vidare efter gymnasiet.
- De som fått hjälp inom **socialtjänst** och **äldreomsorg** är generellt sett mycket nöjda (mellan 85 till 90 procent).

Svenska Dagbladet

Nyheter Näringsliv Kultur Ledare [Debatt](#) Livet eSvD

”Kommunerna kan spara 91 miljarder”

Dagens Samhälle

Kommunal ekonomi

Svenskt Näringsliv: Så mycket effektivare kan kommunerna bli

Publicerad: 21 januari 2025, 11:08

Decentraliserad välfärdsmodell

Fysisk o. teknisk planering, bostadsförbättr.			
Näringslivsfrämjande	Flygtrafik		
Konsument- och service	Buss, bil och spårtrafik	Vård och omsorg om äldre	
Turistverksamhet	Sjötrafik	Insatser till personer med funktionsnedsättning	Öppen förskola
Väg- och järnväg	Flyktingmottagning	Insatser enligt LSS	Förskola
Parker	Arbetsmarknadsförmedling	Färdtjänst/riksfärd	Pedagogisk omsorg
Miljö- och hälsomyndighetsutövar	Förskoleklass	Arbetsmarknadsåtgärder	Öppen fritidsverksamhet
Miljö- hälsa och säkerhet	Grundskola	Arbetsområden och arbetsmiljö	Fritidshem
Alkoholtillstånd	Anpassad grundskola	Hamnverksamhet	Komvux, anpassad utbildning
Räddningstjänst	Gymnasieskola	Kommersiell verksamhet	Högskoleutbildning m.m.
Totalförsvar och beredskap	Anpassad gymnasial utbildning	Bostadsverksamhet	Svenska för invandrare
Vård för vuxna	Grundläggande gymnasial utbildning	Stöd till studieorgan	Uppdragsutbildning m.m.
Barn och ungdom	Byggnadsutbildning	Allmän kulturverksamhet	Primärvård
Övriga insatser	Elförsörjning + fjärrvärme	Bibliotek	Specialiserad somatisk vård
Ekonomiskt bistånd	Fjärrvärmeförsörjning	Musikskola / kulturverksamhet	Specialiserad psykiatrisk vård
Individ- och familjerätt	Vattenförsörjning	Allmän fritidsverksamhet	Tandvård
Familjerätt och socialtjänst	Avfallshantering	Iddrotts- och fritidsaktiviteter	Övrig hälso- och sjukvård
	Flygtrafik	Fritidsgårdar	Utbildning
		Fritidsverksamhet	Trafik och infrastruktur
			Allmän regional verksamhet

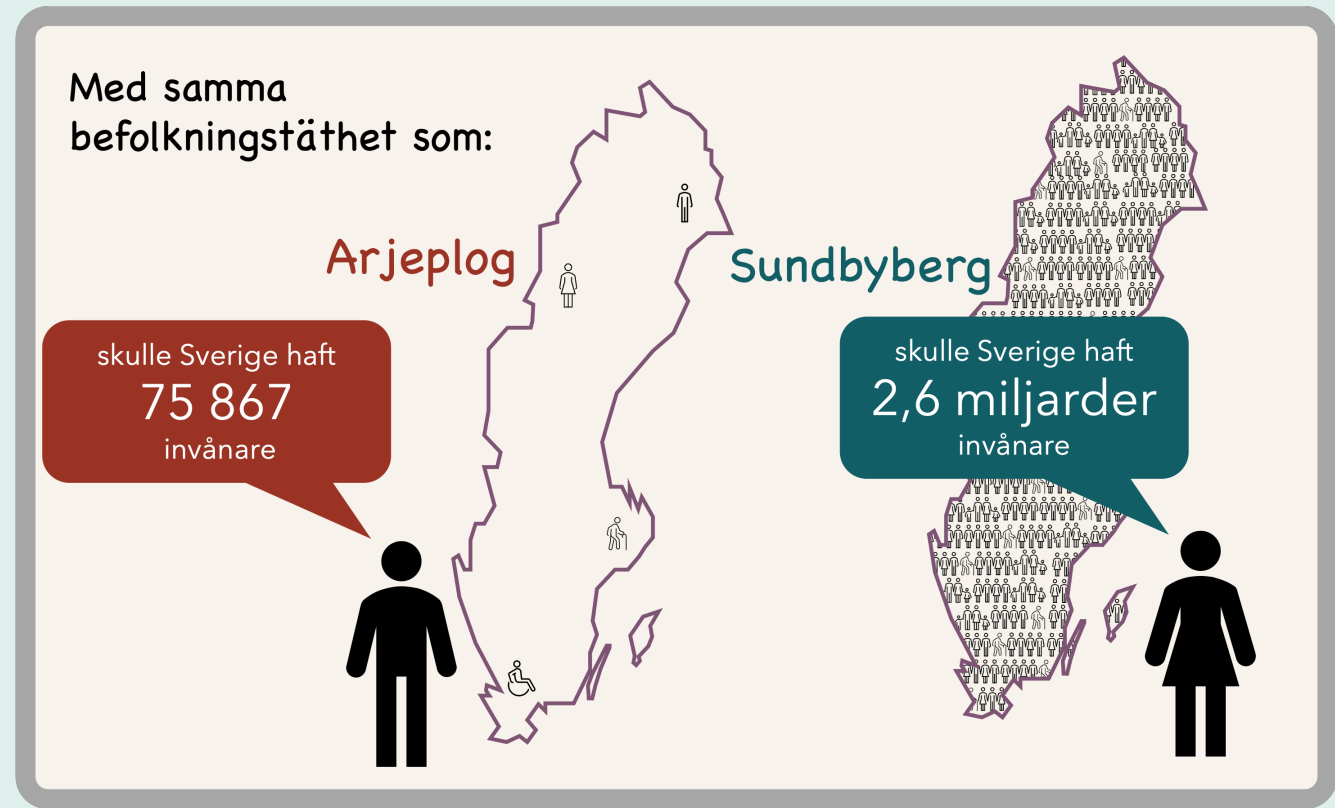
Orsaker

- Demokrati: Medborgarna får större inflytande och närmre besluten
- Effektivitet: Bättre förståelse för regionala/lokala behoven och kan fatta snabbare och mer anpassade beslut
- Mångfald och innovation: Kan utveckla lösningar och **stärka lärandet mellan kommuner**

Stora variationer - samma uppdrag

Stor spridning

- Folkmängd
 - Snart 1 miljon i Stockholm
 - 2294 i Dorotea
- Andel över 65 år
 - 39 % i Borgholm
 - 13 % i Sundbyberg
- Skattekraft
 - 441 144 kr/inv i Danderyd
 - 173 218 kr/inv i Eda
- Elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning
 - 88 % i Lomma
 - 32 % i Filipstad



Finansiella förutsättningar

Kommuner

Intäkter 861 mdkr



- Skatteintäkter 67 %**
- Generella bidrag 16 %
- Taxor och avgifter 5 %
- Riktade bidrag 5 %
-

Kostnader 823 mdkr



- Äldreomsorg 19%**
- Grundskola 18 %**
- Förskola och fritidshem 14 %**
- Funktionshindrade 11 %
- Individ och familj 7 %
- Gymnasieskola 6 %
-

Regioner

Intäkter 473 mdkr



- Skatteintäkter 69 %**
- Generella bidrag 9 %
- Läkemedelsreformen 7 %
- Riktade bidrag 7 %
-

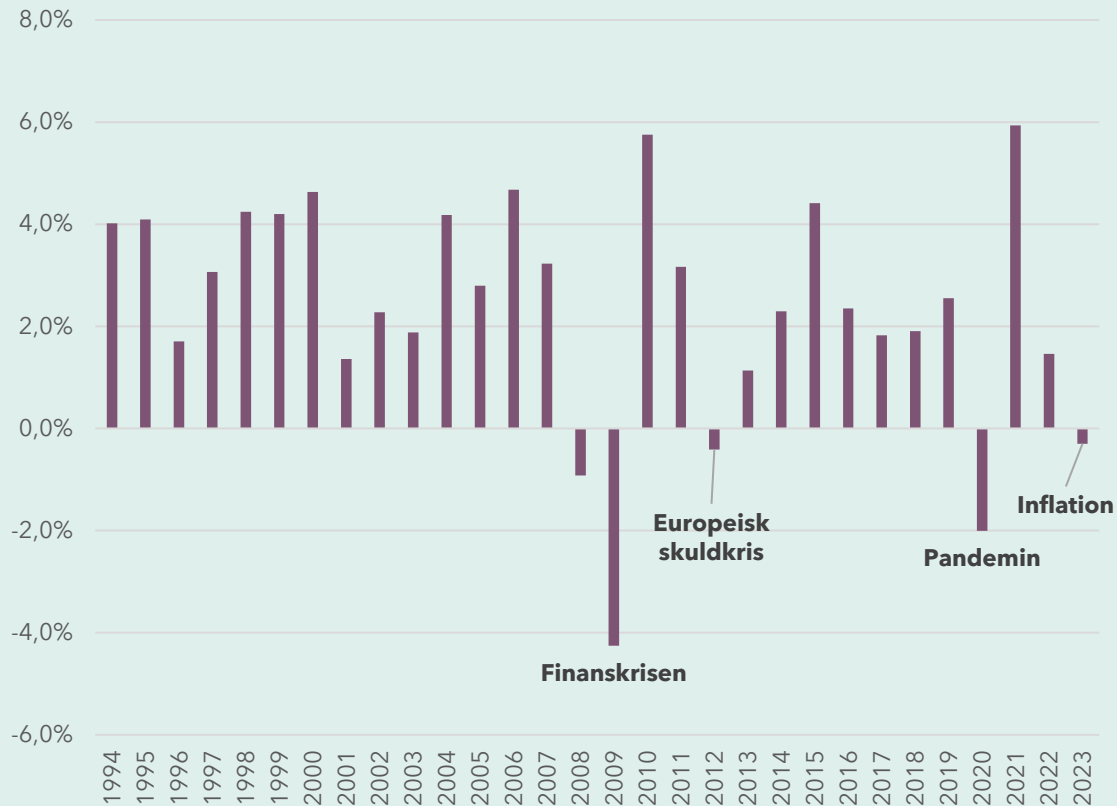
Kostnader 469 mdkr



- Specialiserad somatisk vård 47 %**
- Primärvård 16 %**
- Kollektivtrafik 9 %
- Specialiserad psykiatrisk vård 7 %
-

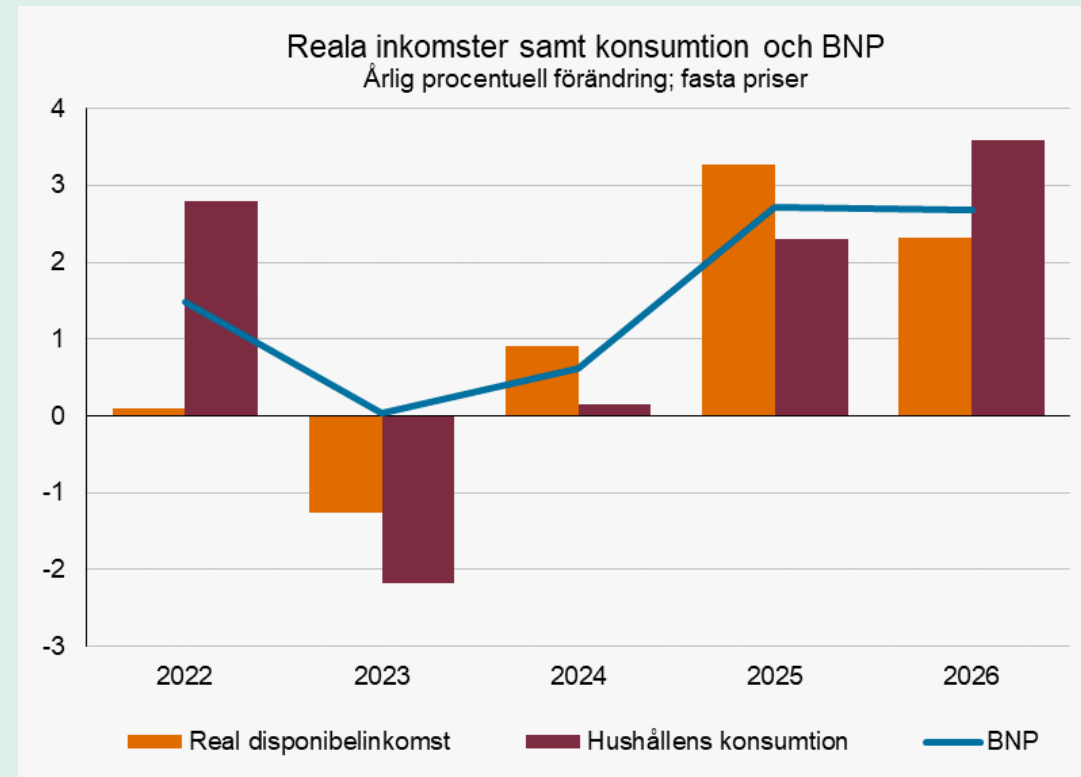
Konjunkturåterhämtningen påbörjad!

BNP



Källa: SCB och SKR

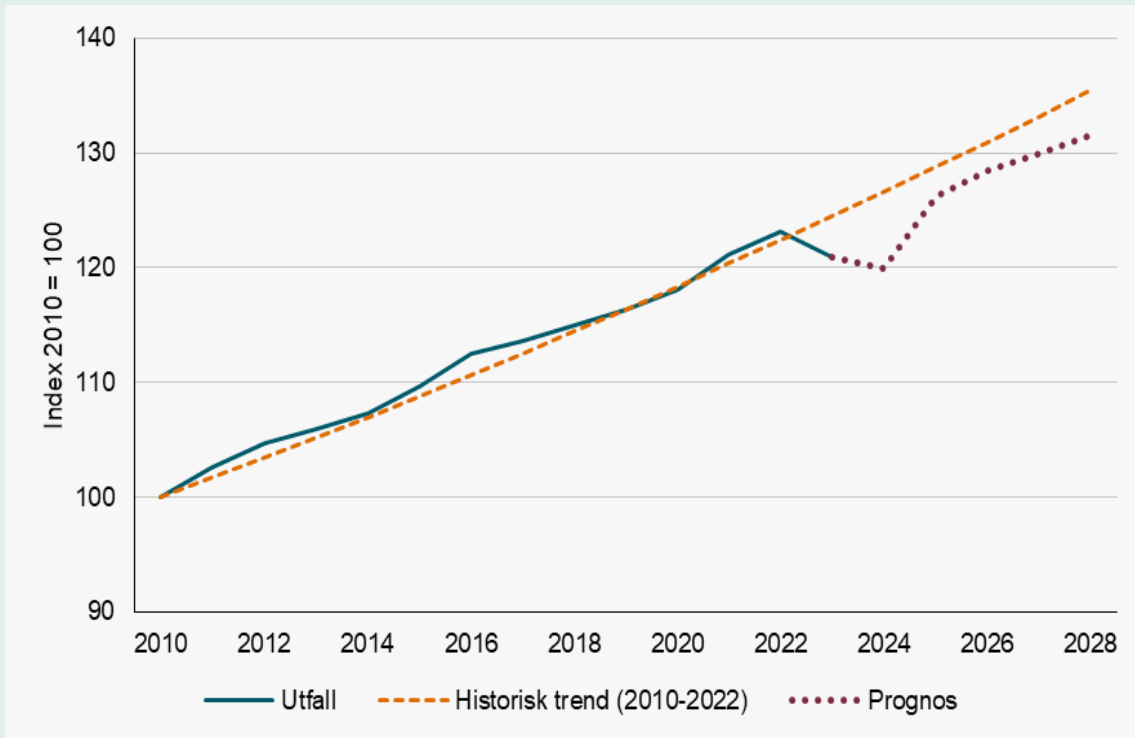
Prognos



Finansiella förutsättningar med stor osäkerhet

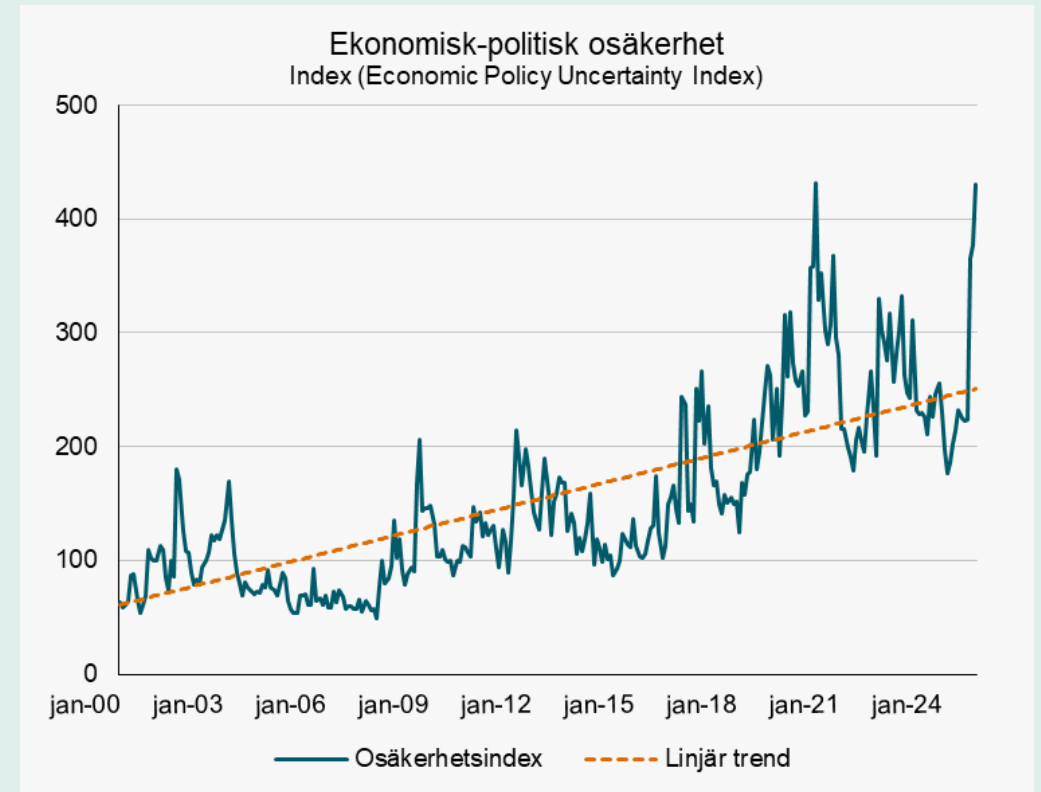
Realt skatteunderlag

Index 2010 = 100



Källa: SCB och SKR

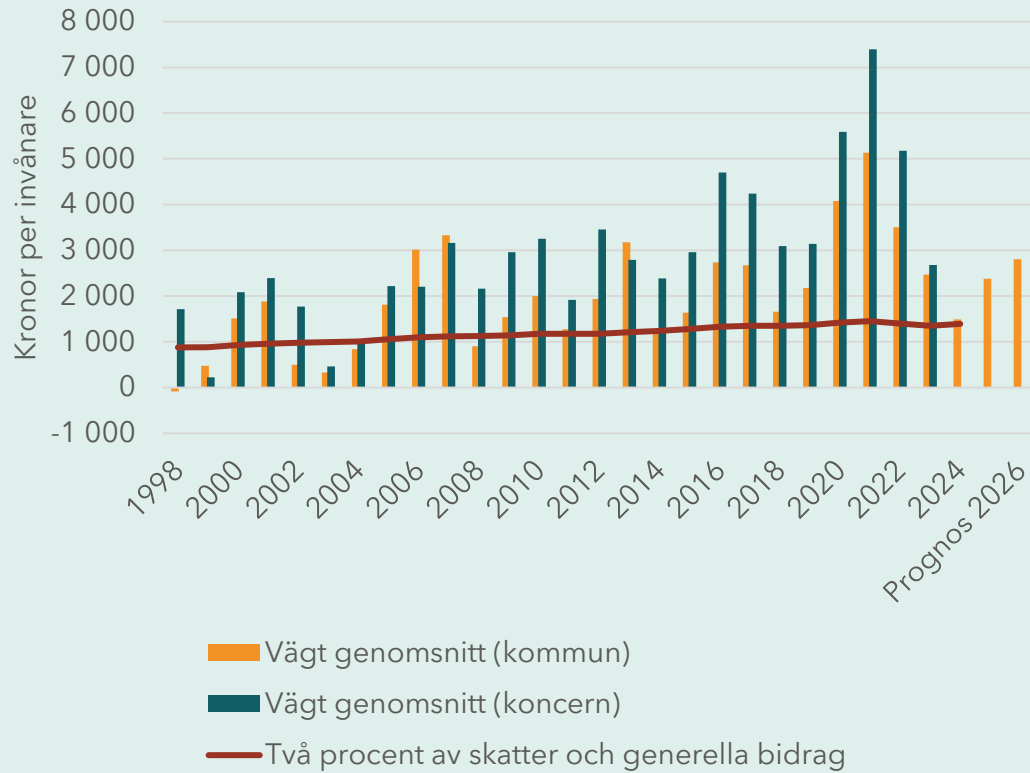
Hög global osäkerhet



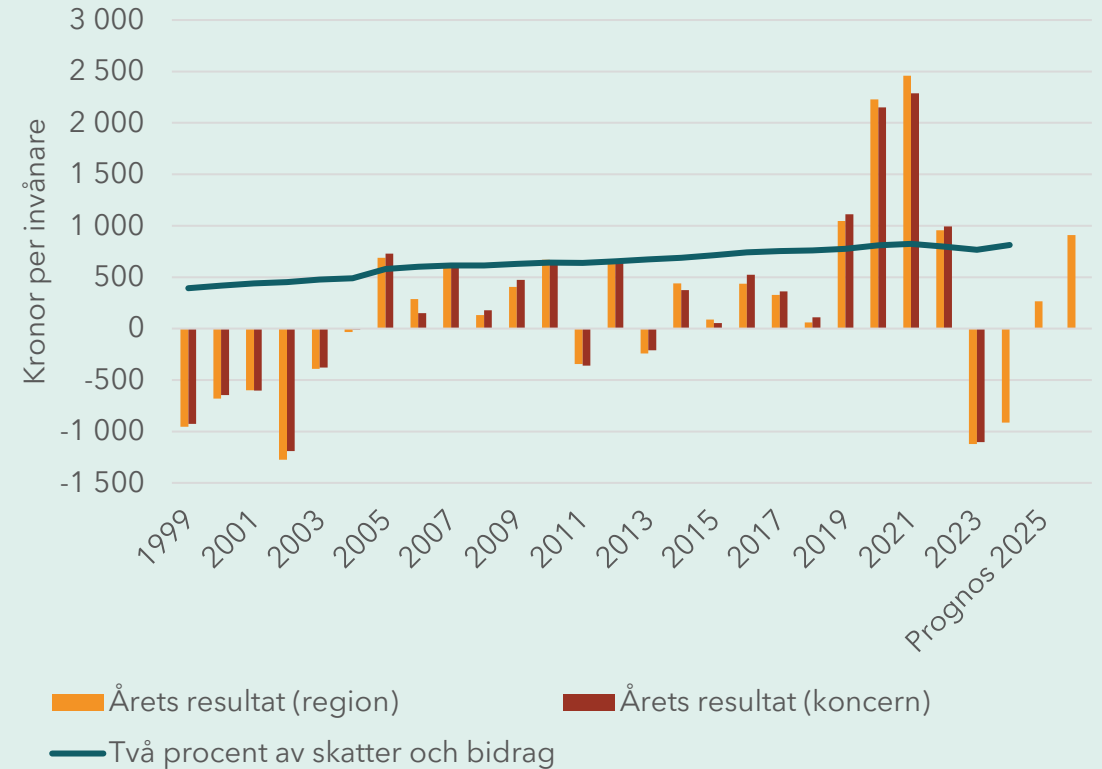
Källa: Macrobond

Årets resultat

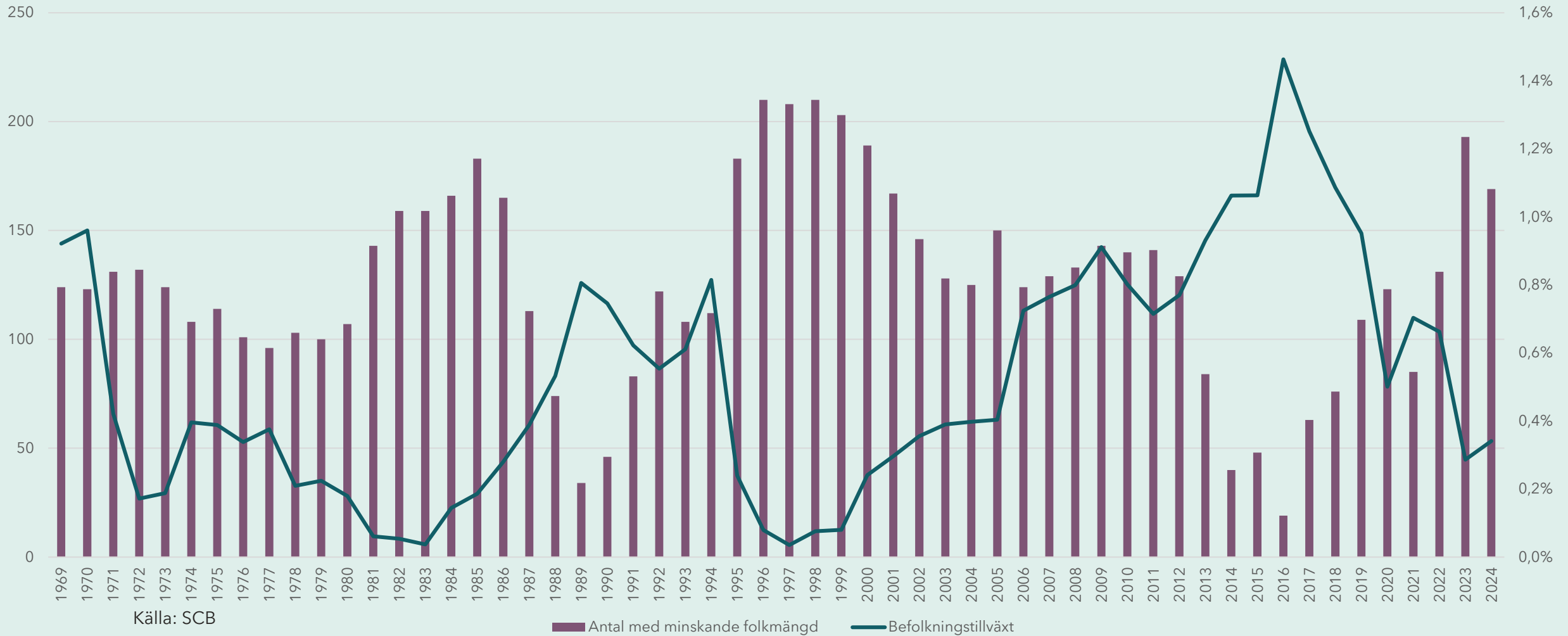
Kommuner



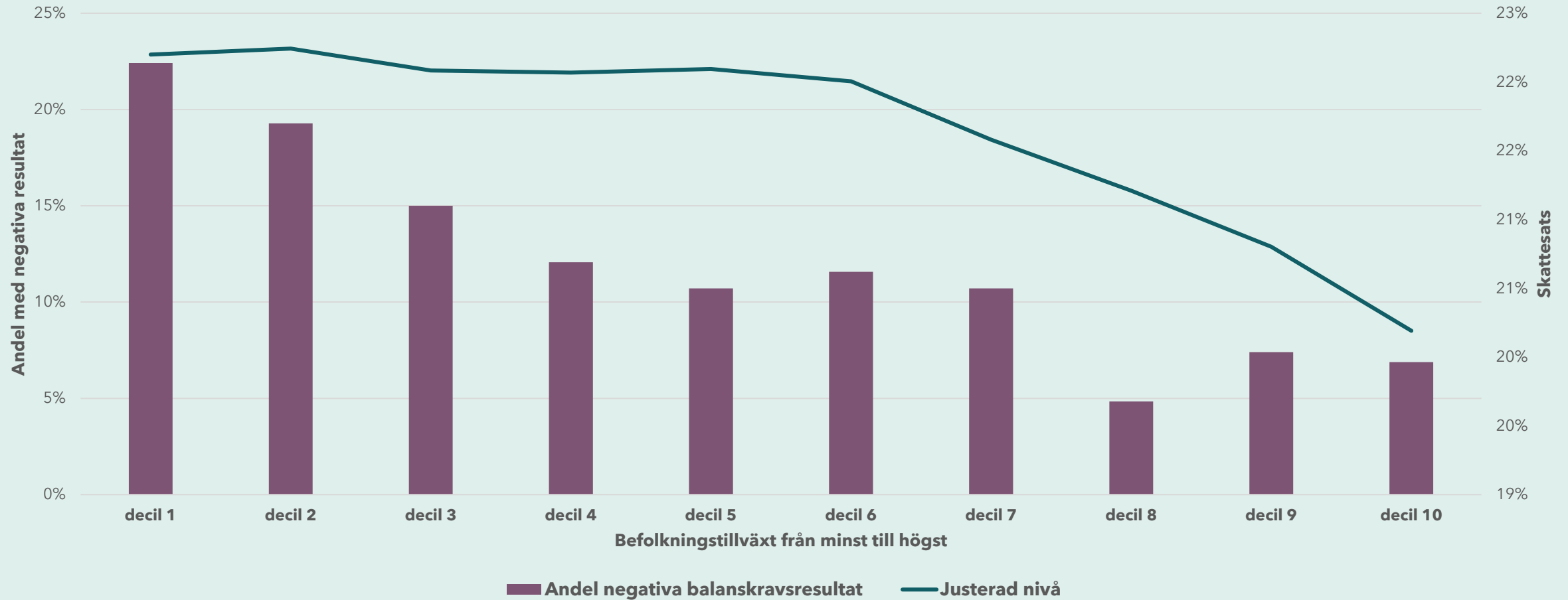
Regioner



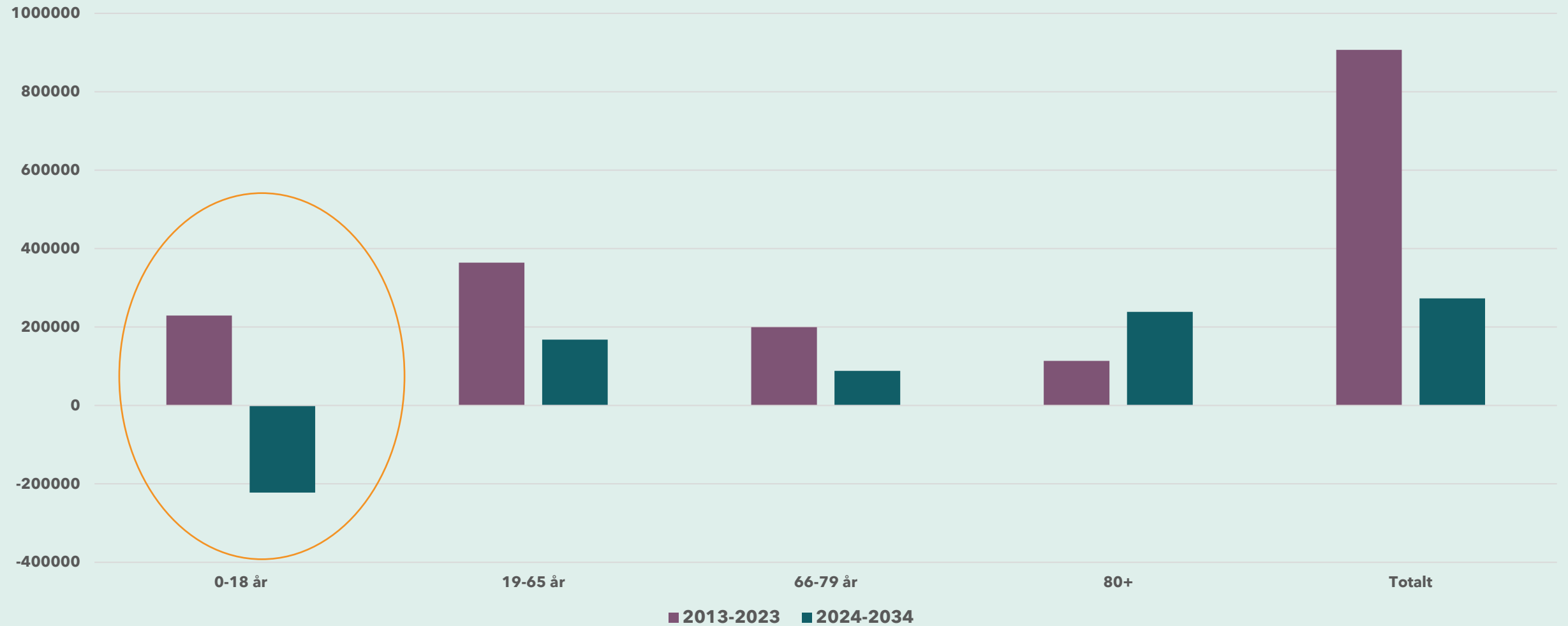
Förutsättningar för kostnaderna - Befolkningen



Är det svårt att krympa?

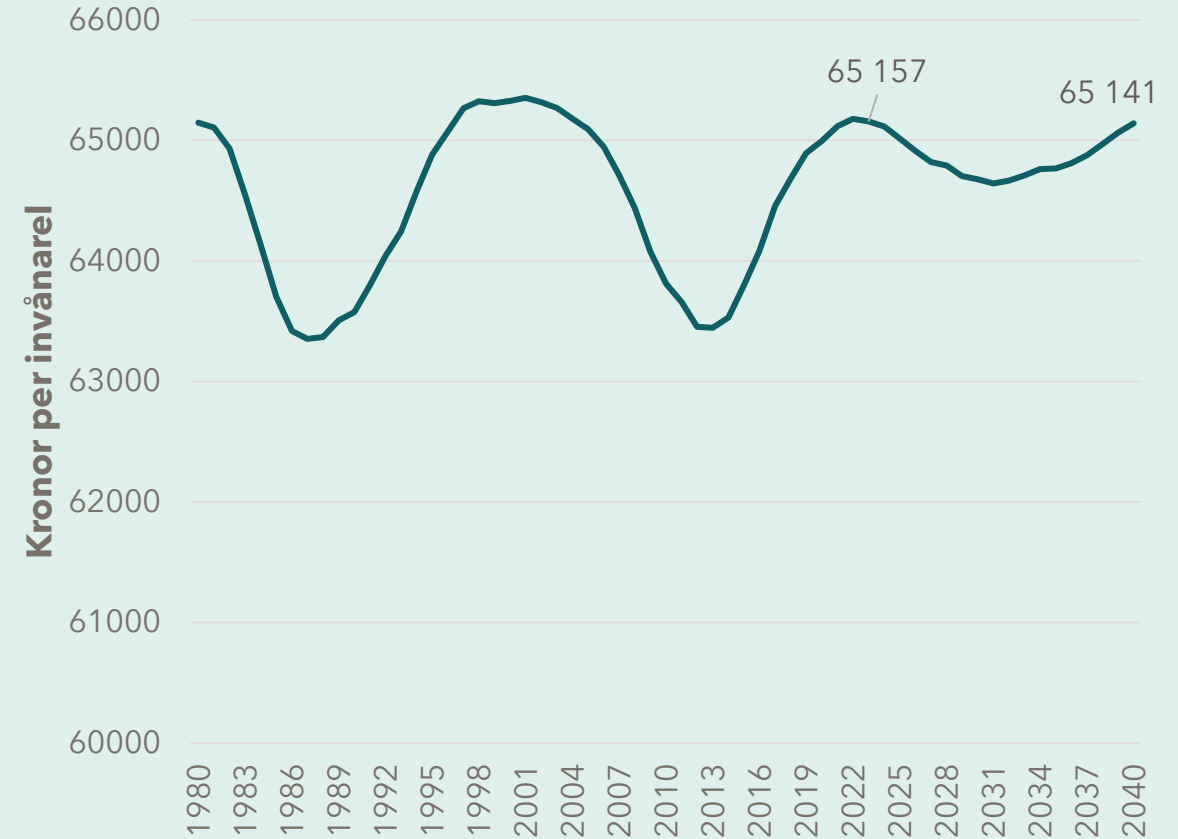
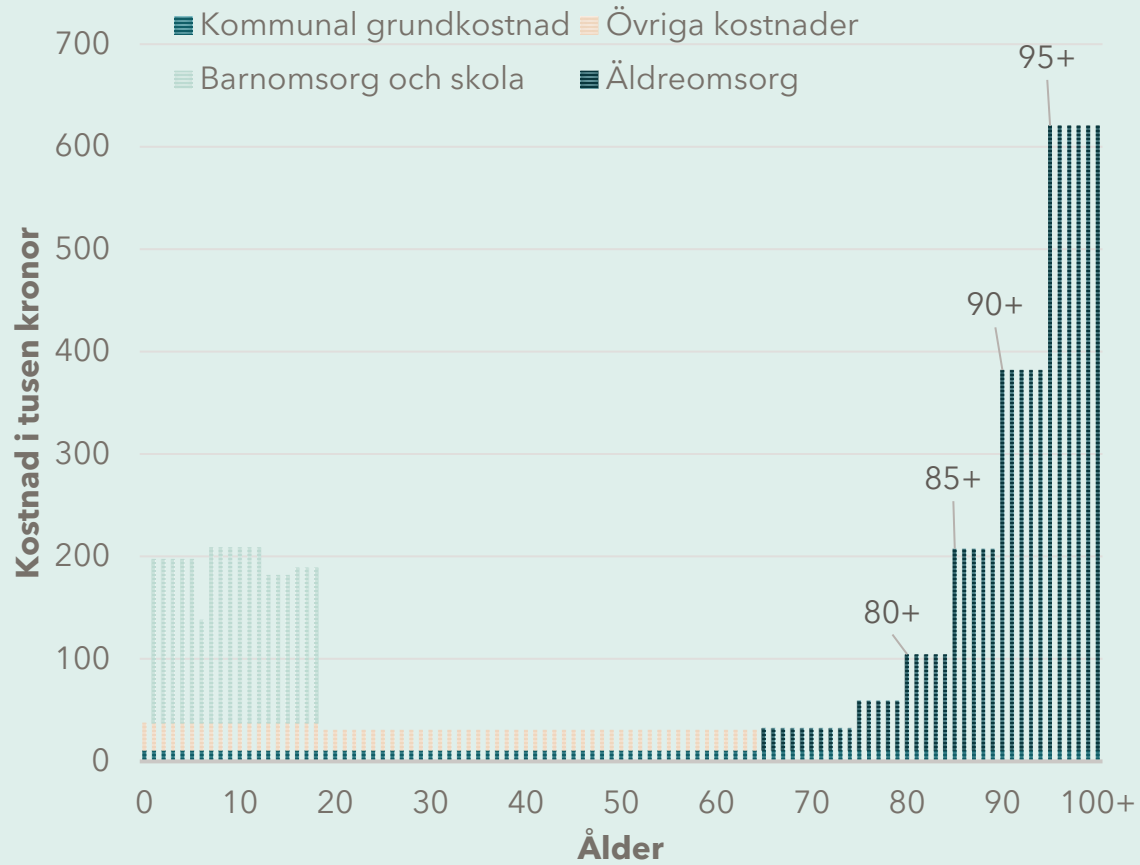


Omställning och anpassning

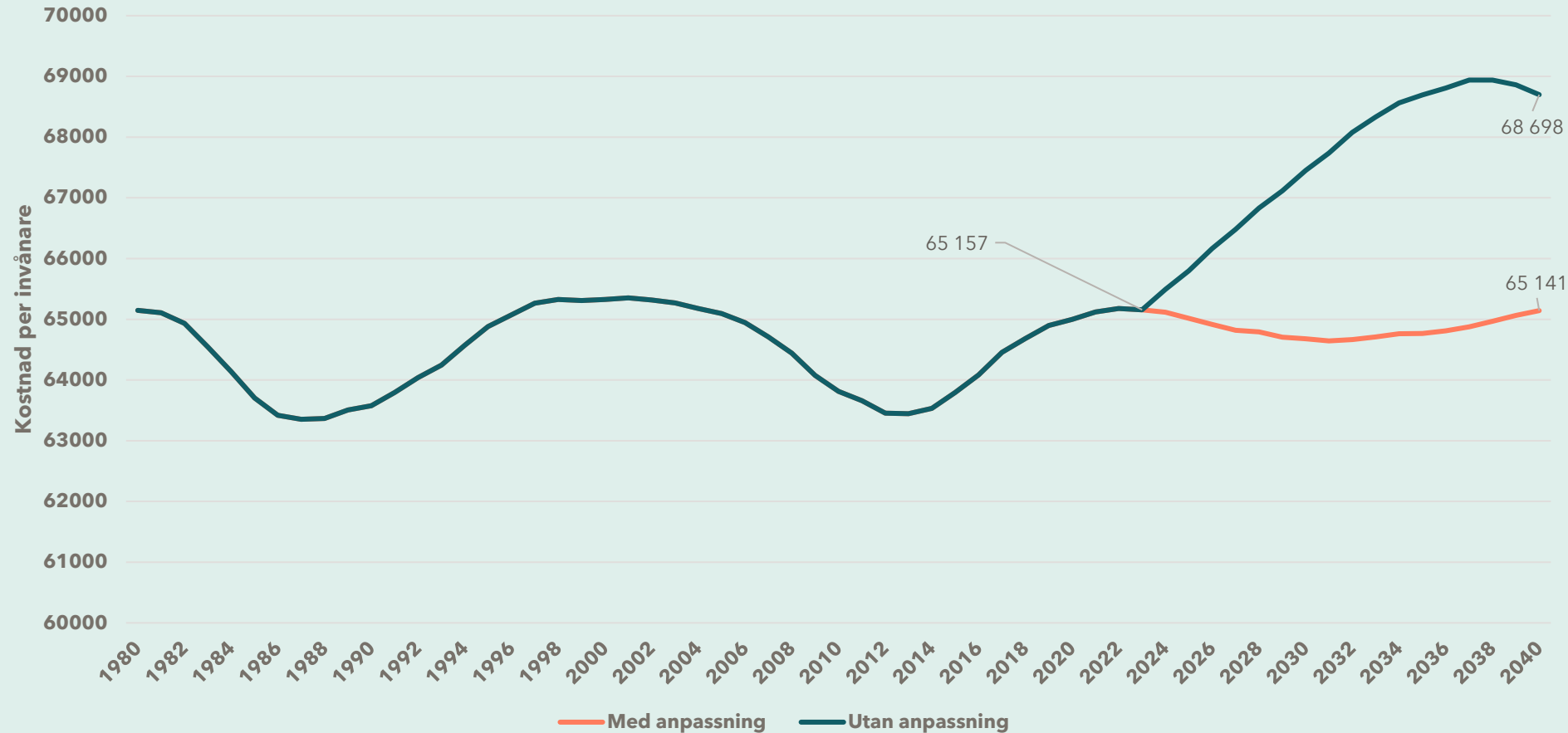


Källa: SCB

Kostnadsutveckling baserat på demografi

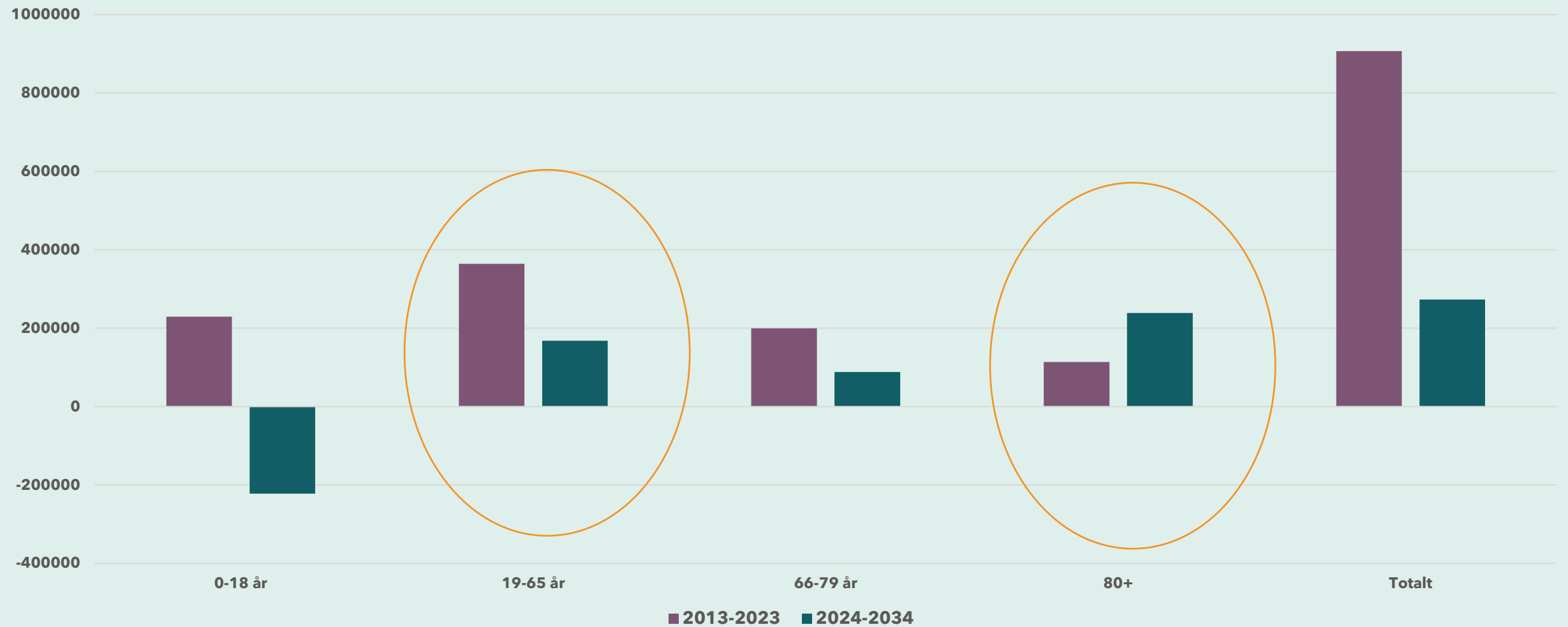


Kostnad per invånare utan anpassning



3 500 kr/inv.
eller
1,3 kr på
skatten

Omställning och anpassning



Källa: SCB

Hård konkurrens om sysselsatta 2023-2033

Kvar till övriga
branscher på
arbetsmarknaden

47 700

Ökning sysselsatta
131 000
(20-66 år)

Behov till
äldreomsorgen
och hälso- &
sjukvården
83 300

- Förmågan att ta tillvara och utveckla befintliga anställda och hitta **nya arbetssätt** kommer att vara avgörande

Sammanfattning

- Stor osäkerhet i omvärlden, prognoser pekar på långsam återhämtning
- Den demografiska utvecklingen med minskande tillväxt är utmanande
- Anpassning viktig framöver!
- Kompetensutmaningen en realitet i många kommuner redan idag